

Összefogtak az őshonos kisebbségek

Az aláírásgyűjtés sikerrel zárult az Európai Unió tizenegy tagországában

Minden várakozást felülmúlt a polgári kezdeményezést aláírók nagy száma – derült ki a Minority SafePack aláírásgyűjtésének kampányzáró sajtótájékoztatóján. A szervezők elégedettek az adatokkal, noha a romániai magyarság csupán egynegyede támogatta a kezdeményezést.

A Minority SafePack (MSP) nevet viselő javaslatcsomag eredetileg 15 intézkedést ajánlott az Európai Unió számára nyelvi, oktatási, kulturális kérdésekben, a regionális politikában, a kisebbségek európai parlamenti jelenlétének kérdésében, a diszkriminációellenesség, a médiaszabályozás és a támogatáspolitikai területén. Ahhoz, hogy az EB nyilvántartásba vegye a FUEN (Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója) és az RMDSZ által indított polgári kezdeményezést, április 3-ig egymillió aláírásnak kellett összegyűlnie. További feltétel volt, hogy a kezdeményezés aláíróinak legalább hét uniós tagállamból kell származniuk, a Brüsszel által megállapított lakosságárányos kvóta szerint.

„Minden feltételt sikerült jóval túlteljesíteni” – mondta Vincze Lóránt, a FUEN elnöke. A német-dán határvidéken található Kisebbségek Házában tartott sajtótájékoztatót az RMDSZ kolozsvári székházában is közvetítették az újságírók számára. Vincze

jesítették. A 303 695 romániai aláírás azért kiemelkedő eredmény, mert az első helyre sorolja Romániát, ha a magyar közösség nagyságát és az összegyűjtött aláírások arányát tekintik. A magyar közösség egynegyede támogatta a kezdeményezést, ami megfelel az előzetes elvárásoknak, hiszen a szövetség nagyjából ennyi romániai magyar állampolgárt tud mozgósítani. A 11 tagországban – ahol teljesítették a feltételeket – végül 1 215 879 aláírás gyűlt össze. Az adatok nem véglegesek, hiszen az offline aláírások száma még feldolgozás alatt van.

Kelemen Hunor úgy fogalmazott, hogy a Minority SafePack európai polgári kezdeményezés nemcsak másfélmillió romániai magyar ember, hanem egy 50 milliós európai közösség sikere. Emlékeztetett, az ügyvezető elnökségen működő kampánystáb az itthoni kampány mellett 13 európai országban segítette, adott esetben irányította a munkát. Magyarországon a Rákóczi Szövetség vállalta a munka oroszlanrészét.

Kelemen Hunor szerint senki nem tagadta, hogy az MSP magyar ügy

re számítanak a belügyminisztériumban, ahol igazolást állítanak ki. A tagországokból begyűjtött igazolásokat átadják az Európai Bizottságnak, ahol az adatokat ugyancsak ellenőrzik. Az EB-nek ezt követően kell állást foglalnia a kezdeményezésről. Ami bizonyos: Európa csak a 2019-as esztendő második felében, az európai parlamenti választást követően foglalkozik érdemben a jogalkotás kérdésével.

Az MSP története

A FUEN, az RMDSZ, a Dél-Tiroli Néppárt és az Európai Nemzetek Ifjúsága (Youth of European Nationalities) 2011-ben közösen egy kisebbségvédelmi európai kezdeményezést indítottak. Egy év alatt összegyűlt a szükséges egymillió aláírás. A 2013. július 16-án benyújtott európai kezdeményezés bejegyzését az Európai Bizott-

ság 2013. szeptember 13-án elutasította, mert úgy ítélte meg, hogy a javasolt szabályozás nem tartozik jogalkotási hatáskörébe, azt tagállami szinten kell megvalósítani. A bizottság elismerte, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak tiszteletben tartása az unió egyik értéke, de hozzátette: sem az EU szerződése, sem az EU működési szerződése nem nyújt törvényes alapot a kisebbségekhez tartozó személyekkel kapcsolatos jogalkotáshoz. Az RMDSZ szerint az EB politikai döntést hozott.

A FUEN 2013. november 25-én megtámadta az elutasító döntést az Európai Községek Bíróságánál, mert a bizottság nem vette figyelembe a kezdeményezés mellékletként benyújtott intézkedéscsomagot és azt a végzáradékot sem, amely az intézkedés különböző elemeinek felhasználását teszi lehetővé.

2014-ben Szlovákia és Románia az EB, Magyarország pedig a kezdeményezők oldalán kérte, hogy belépessen a perbe. A román kormány döntése miatt koalíciós feszültség keletkezett, és Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke lemondott a harmadik Ponta-kormányban betöltött miniszterelnök-helyettesi állásáról.

A törvényszék 2017. február 3-i ítéletében megsemmisítette a korábbi határozatot, majd az Európai Bizottság 2017. március 29-én kedvező döntést hozott az európai polgári kezdeményezés részleges bejegyzéséről, amely kilencet tartalmaz az eredeti tizenegy javaslatból. Végül az aláírásgyűjtés 2017 májusában a bonchidai Bánffy-

Az aláírások országokkénti eloszlása

Magyarország	569 813
Románia	303 695
Olaszország	60 545
Szlovákia	57 890
Spanyolország	53 772
Bulgária	24 691
Litvánia	20 284
Horvátország	18 884
Dánia	12 194
Lettország	8252
Szlovénia	6895

(ideiglenes adatok)

kastély udvarán indult hivatalosan útjára azt követően, hogy Kolozsváron tartották a FUEN kongresszusát. A román állam már akkor elzárkózott a párbeszédétől, és az azóta eltelt egy évben sem nézte jó szemmel az aláírásgyűjtést. Sőt voltak, akik elkövetek mindent, hogy keresztbetegyenek. Románia újra megpróbálta akadályozni az aláírásgyűjtést: 2017. június 28-án a Grindeanu-kormány az Európai Bíróságon pert indított az Európai Bizottság ellen és a Minority SafePack bejegyzését rögzítő határozat megsemmisítését kérte. „Az őshonos kisebbségek viszont rést ütöttek a falon, legyőzték a kishitűséget, bebizonyították, hogy erős a közösség, amely jogainak európai védelmet akar” – fogalmazott sajtótájékoztatóján Kelemen Hunor.

Magyar ügy?

Az aláírásgyűjtés kapcsán az RMDSZ-t azzal vádolják, hogy egy burkoltan magyar érdekeltségű tema mellé állt, amely Európában nem igazán képezi vita tárgyát. Az érdekvédelmi szervezet elnöke szerint soha senki sem tagadta, hogy az MSP egy hangsúlyosan Kárpát-medencei és magyar ügy. Hozzátette, ennek azért megvan az oka. „A második világháborút követően Európa kettészakadt. Az ügynevezett boldogabbik felében simán rendezték a kisebbségi ügyeket, amibe az is belejátszott, hogy nem voltak nagyszámú kisebbségek. Keleten viszont a kommunizmus idején nem lehetett rendezni a kisebbségi ügyeket. És akkor azt se felejtjük el, épp ezen a vidéken él a legnagyobb európai kisebbség” – fogalmazott Kelemen Hunor.

Hogy nem kizárólag a magyar kisebbséget érdeklí az őshonos nemzetek sorsa, jól mutatja, hogy végül 11 országban – Románia, Magyarország, Szlovákia, Lettország, Spanyolország, Horvátország, Dánia, Bulgária, Litvánia, Szlovénia és Olaszország – teljesítették a feltételeket. Ausztriában, Lengyelországban és Finnországban azonban túl kevés aláírás gyűlt össze. Romániában kiemelten teljesített Maros (51 135), Kovászna (33 836), Szilágy (17 001), Bihar (33 996) megye és Csík terület (26 452). Online felületen 274 744, papíron 28 951 aláírást gyűjtöttek.

NÁNÓ CSABA

A második világháborút követően Európa kettészakadt. Az ügynevezett boldogabbik felében simán rendezték a kisebbségi ügyeket, amibe az is belejátszott, hogy nem voltak nagyszámú kisebbségek.

közölte: 11 tagországból egymillió aláírás gyűlt össze, amely az utóbbi három hét mozgósításának is az eredménye. Ezzel „az európai kisebbségek kristálytisztán kifejezték, hogy védelmet és jogokat akarnak” – fogalmazott a FUEN elnöke. Szintén Dániából közvetítették Hans-Heinrich Hansen volt FUEN elnök felszólalását, aki egyben a polgári kezdeményező bizottság képviselője. A volt elnök érdekes dolgokra hívta fel a figyelmet: az MSP kivételt képez, hiszen az utóbbi hat évben 50–60 polgári kezdeményezés született, ezekből mindössze ötöt vittek sikerre a kezdeményezők, ezek egyike a Minority SafePack.

Túlteljesítették a tervet

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke, a Minority SafePack egyik kezdeményezője a sajtónak elmondta: 250 ezer aláírás összegyűjtését vállalták, ezt tavaly év végéig tel-

A szövetségi elnök szerint történelmi pillanatról is beszélhetünk, hiszen Európa történelmében soha nem álltak ilyen közel ahhoz, hogy az őshonos kisebbségeket védő törvénnyel alkossanak. Az aláírásgyűjtéssel a munka még nem ért véget – tette hozzá a szövetségi elnök. Három hónapos ellenőrzés-

Minority SafePack

Európa 47 államában hozzávetőleg 340 történelmi kisebbség él, lélekszámuk meghaladja a 100 milliót. Minden hetedik európai polgár valamely történelmi kisebbség vagy etnikum tagja. Az Európai Unióban annak 23 hivatalos nyelve mellett hatvanál több regionális vagy kisebbségi nyelvet beszélnek. Az említett nyelveket beszélő polgárok száma 40 millió. A Minority SafePack projekt az utóbbi évtizedek legfontosabb európai kisebbségi összefogásának eredménye. A kezdeményezés előkészítésén 2011 óta dolgozott a FUEN, az RMDSZ, a Dél-Tiroli Néppárt és az Európai Kisebbségek Ifjúsági szervezetének tagjaiból álló munkacsoport. Kezdeményezésüket a polgári érdekvégyesítésnek az unió Lisszaboni Szerződésében megfogalmazott új jogi eszközére alapozták. Mivel az aláírásgyűjtés sikeres volt, az uniónak aktívan be kell kapcsolódnia az európai kisebbségek részvételének javításába, illetve a regionális vagy kisebbségi nyelvekről szóló párbeszédbe.